

nije mletački dužde primio ponuđene mu carske krune, Republika je svetoga Marka svejedno ugrabila više gradova u Trakiji i na obalama Marmarskoga mora, kao što je i zauzela glavnije otoke u Egejskom moru, i posula svojim sklađistima sve obale Crnoga mora i još dalje, preko Kavkaza, na delti Volge.

Ovaki silni trgovački uspjesi podigli su u Mlecima veliki i mali obrt, pa su za svoje proizvode Mlečani tražili i nalazili uvek nova tržišta, ne samo u Levantu, već i na zapadnim obalama Sredozemnoga mora, a zalijetali su se i u Atlantik, čak do Londona, pa i do Nizozemske. —

Osvajalački uspjesi Turaka u XVI. stoljeću, pa otkrića Španjolaca i Portugalaca u Novom Sviljetu, potisnuli su znatno mletačku trgovinu. To je bio za Mlečane golem udarac i preteča konačne njihove propasti; ali, i to je bila historijska njihova odlika, oni ipak nisu klonuli u svojim pregnućima. Diplomacijom svojom, i žutacima iz kovnice svetoga Marka znali su oni podržavati povoljno za sebe raspoloženje kod Visoke Porte baš onako, kako su to znali i podanici republike svetoga Vlaha; a nisu klonuli ni onda, kad je neodoljiva sila utisnula mač među šape Lavu svetoga Marka; kao ni onda, kad je ratna sreća na moru odlučivala, da li će na oceanima zagospodovati engleska ili španjolska kruna. Ta je odluka značila za Veneciju zatvaranje Gilbratarskih vrata, jer će sve atlanske države poduzeti protiv nje najžešću utakmicu, ne samo na vlastitom teritoriju, već i na svim inostranim tržištima, gdje se je tijekom stoljeća vijala zastava svetoga Marka.

Eto tako, zahvalivši međusobnom neprijateljstvu i takmičenju atlanskih država s jedne, a vlastitoj prevezanosti s druge strane, Venecija je mogla još i krajem XVI. stoljeća opremati u inozemstvo svojih običajnih šest trgovačkih eskadra. Prva je polazila u Crno more, druga u Carigrad i luke Rumunije i Grčke, treća u Siriju i gradove na južnoj obali Male Azije, četvrta u Egipat, peta u sjevernu Afriku, a šesta u Englesku i Nizozemsku. —

Koncem lipnja 1584. godine opremali su u Mlecima baš ovu zadnju trgovačku eskadru. Sastojala se od sedam golema galija, što su se onda zvali »galeoni«, a nakrcanih svim mogućim obrtnim proizvodima. Te su galije imale malen broj veslača, koji nisu bili okovani, toliko da u doba posvemašnje tištine ne ostanu kao pričavljane na istom mjestu, te da uz mognu lakše ulaziti i izlaziti iz luke. Ali za to su ti »gale-